

ny verden

24-01-022

TIDSSKRIFT
FOR MORALSK
OPPRUSTNING

NR. **12** 1974

Julen er kommet med solerv for hjertene bange...

I denne julen, ved inngangen til 1975, blinker faresignalene på alle kanter.

Israels president har antydnet at Israel kan lage atom-bomben. Hungersnøden er der allerede, ikke bare som en trusel. FNs autoritet uthules stadig mer. Inflasjon og arbeidsløshet kan varsle økonomisk sammenbrudd. Motløsheten senker seg over oss, og er den største truselen av alle. For med den følger nasjonalisme og de harde motsetningenes onde sirkel.

Samtidig merker man en ny åpenhet. Mennesker rystes ut av sin likegyldighet og sine fastlåste meninger og spør: Er det noe jeg kan gjøre?

Ingen vet hvor det styrer hen, om det er en sivilisasjons siste krampetrekninger som er begynt — eller fødselsveene til en ny verdensorden. Krisen vi er inne i, er kanskje det eneste som kan gi menneskene en ny forståelse av hva som forlanges av oss?

Er Gud allmektig? spør folk. Kan Han gripe inn? Hvorfor lar Han alt det grusomme skje? Er det Hans måte å arbeide på?

Men krig kommer fordi mennesker vil det. Eller fordi de er blinde for konsekvensene av sine holdninger og handlinger. Og selvisheten i oss alle gjør at vi ikke gir tilstrekkelig hjelp der den trengs.

*

Et barn ble født for lenge siden for at en ny verden skal kunne fødes idag — i oss hvor kampen mellom det gode og det onde stadig avgjøres. Vi vil gjerne at Gud skal gripe inn i verdensbegivenhetene, men lar vi Ham gripe inn i vårt liv, i våre familier, hvor vi kan slippe Ham til eller stenge Ham ute?

Idékampen igår og idag

Utdrag av to taler av dr. Frank Buchman,
«Idékampen» (1943) og «Svaret til alle -ismer» (1948)

I 1938 kom den ledelsen til meg — «Moralsk Opprustning, en bevegelse hvor vekten ville bli lagt på det moralske og åndelige.

Dens mål er å gjeninnsette Gud som den ledende kraften i nasjonens liv.

MRA går fremfor alt direkte til grunnproblemet — den anerkjenner at synden er til. Synden er sykdommen. Jesus Kristus er helbredelsen. Resultatet er et under.

Her vil dere finne de gamle grunnsannheter — MRA gjenoppretter absolutte moralnormer i en tid da selvishet og nyttehensyn er aksepterte rettesnorer for enkeltmennesker og nasjoner.

La oss ta ærligheten først. I gamle dager fant ingen på å legge inn et godt ord for uærligheten. Men nå anses en heldig svindler nærmest som et gode. Tenk på renhet. Det er altfor

få som prøver å tilføre nasjonen en sterk, rensende kraft. Hva kommer til å skje med et land når ingen bringer helbredelse til det lenger? Barn uten holdepunkter. Kulturforfall. Fruktbar grobunn for revolusjon.

Vekten må legges på moralen pluss Jesu Kristi frelsende kraft. Da vil dere oppleve en dynamikk som nesten er glemt — Den hellige ånd, som gir det inspirerte svar og sier oss nøyaktig hva vi skal gjøre som et klart og direkte kall fra Gud. Så vil vi se hva Kristus har tenkt seg at vår gamle verden skulle være.

Dere klager over den ene korrupte lederen etter den andre. Men det er selvisheten hos hver enkelte som gjør den korrupte leder mulig.

Folk blir forvirret med hensyn til om de skal høre til på venstre eller høyre side. Men det vi først og fremst trenger,

er å bli ledet av Guds hellige ånd.

Den virkelige kamplinjen idag går ikke mellom klasser eller raser, kampen går mellom Kristus og Anti-Krist.

*

Vi har glemt den evige kampen mellom ondt og godt.

Er materialismen på vei til å bli vår nasjonale ideologi?

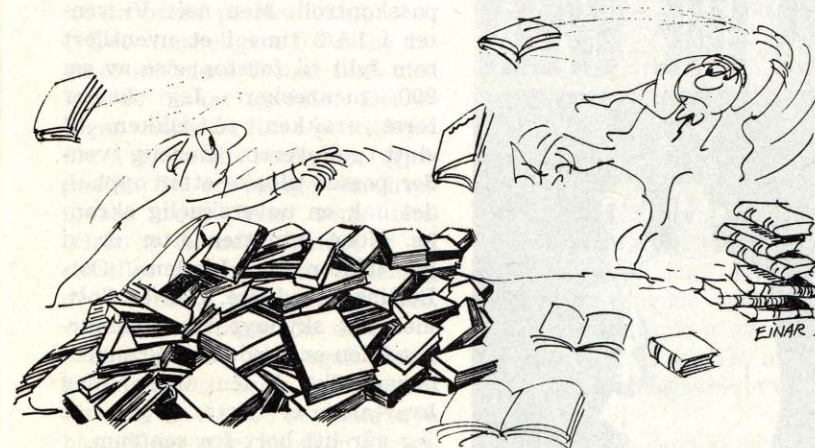
Materialismen frustrerer våre beste anstrengelser. Prisene stiger, pengene taper verdi. I det øyeblikk da andre land har mest behov for vår styrke, står vi kanskje midt i vår alvorligste krise...

Men nå skal dere advares. Jeg sier ikke at dette budskapet blir helt ut populært. Det forstyrrer samvittigheten. Det er ikke komfortabelt. Det vil alltid ligge åpent for feiltolkning av dem som ønsker å unngå det. Men det vil komme som et åpenbarende lys for dem som er forberedt.

Det skjer ikke ved konferanser eller lover, ved resolusjoner eller fromme forhåpninger, men ved forvandling.

Når enkeltindivider blir annerledes, skapes det et nytt klima i nasjonenes liv.

Dette er mønsteret på frihet for alle nasjoner. Skal det bli en ny mørk tidsalder for Europa og verden? Eller skal det bli en verdensomspennende fornyelse av moralske krefter som vil bryte ut i nytt liv og bringe menneskeheten et under i siste øyeblikk?

Idékamp er mer enn å bombardere hverandre med teorier.

Håp i Berlin

Berlins tekniske universitet med 18.000 studenter ligger midt i byen. Noen hundre meter unna begynner Kurfürstendamm med sine bugnende butikker. Like ved kneiser Gedachtniskirken, halvveis ruin og halvveis moderne kirkebygg, et bilde av det Tyskland som gikk til grunne og det nye som er vokset opp.

På det tekniske universitetet blir du konfrontert med et tredje Tyskland: Inngangshallen til studentenes spisesal er fullstendig dominert av konkurrerende kommunistiske gruppers veggaviser, plakater, boksalg og høytalere. Jeg teller seks forskjellige bokbord med rød pro-

paganda. Ordbruken i avisene og flyvebladene er sterk: Forbrytere, forrædere, revisjonister, løgnere, kapitulanter, fascister, sosial-imperialister. De sterkeste uttrykkene er reservert for kommunistiske rivaler: Kampen mellom Sovjet og Kina utkjempes blant Berlins studenter. Over det hele drønner en høytalerstemme som ber om støtte i kampen for at terroristgruppen Baader-Meinhof skal få bedre forhold i fengslet og støtte i rettsaken mot dem.

Jeg fant ingen ikke-kommunistiske standpunkter representert blant bokbordene, og spør noen studenter om kommunistenes PR-monopol svarer til de-

res tallmessige styrke på universitetet. Svaret er nei, det er bare smågrupper som utfolder en veldig aktivitet. Ring Christlich Demokratischer Studenten (CDU's studentorganisasjon) hevder tvert imot at de er i fremgang: med 8.000 medlemmer i Berlin er de den tredje sterkeste studentgruppe i byen.

Delstatsvalgene i Bayern og Hessen nylig viste jo også at det for øyeblikket pågår en dreining til høyre i tysk politikk. Men hva er galt med et samfunn som driver så mange inn i det totale opprør? Det var forståelig hvis Øst-Tyskland (DDR) var et tiltrekkende alternativ. Men er det det?

*

Vi er kommet til overgangen til Øst-Berlin. Som utlending er jeg forberedt på en normal passkontroll. Men nei: Vi venter i 1 1/2 time i et uventilert rom fylt til forstoppelse av ca. 200 mennesker. Jeg kaster først frakken, så jakken, til slutt pulloveren. Endelig vender passet tilbake etter oppholdet bak en uoverskuelig skranke. Noen minutter etter er vi på «Unter den Linden», Øst-Berlins hovedgate. Den er flott, med det skyhøye fjernsynstårnet i den ene enden og Brandenburger Tor i den andre. Men kvartalene er triste og grå når jeg går litt bort fra sentrum.

Jeg kommer i snakk med tre

unge arbeidere. Det går ikke lenge før de gjør det klart at de ikke har stort til overs for regimet. «Sikkerhetsventilene her er å drikke schnaps og se vestfjernsyn,» sier en av dem. «Hvis de tok fra oss disse, ville det bli revolusjon i morgen.» (Ifølge øst-tysk statistikk har 80% av befolkningen fjernsyn, og 80% av dem ser programmer fra vest.)

Innadventd

En av de tre har vært FDJ (den kommunistiske ungdomsorganisasjonen) -funksjonær og vokste opp i et kommunistisk hjem. «Men da jeg begynte å tenke selv, tok det ikke lang tid å gjennomskue det hele,» sier han.

Jeg skotter nervøst rundt meg. Uvilkårlig går tankene tilbake til krigens dager da vi måtte passe på hva vi sa.

Det vanskeligste for disse unge er at de må brenne inne med hva de tenker og føler. Det er ingen mulighet for å protestere, for å gjøre sin innflytelse gjeldende. De er uenige om hvor mange som føler som dem. «Seks av ti her i landet er på en eller annen måte avhengig av regimet,» sier en av dem, «og derfor følger de med.»

Men en ting blir også klart: De har lite til overs for Vestens samfunnsform. De ser ikke mye håp, disse unge, hverken her eller der. Så blir det schnaps og

Berlinmuren med vaktårn. Den gamle Riksdagsbygningen til høyre.

fjernsyn. Vi forsikrer dem om at vi vil gjøre alt vi kan for å bringe en forandring i Vesten.

Vi vet —

Tilbake til Vest-Berlin. På det tekniske universitetet plukker jeg opp et flyveblad som er hengt opp overalt. Overskriften er: «Hvem er jeg? Hvor går jeg?» Det er gode spørsmål, i en slik sementkoloss av et universitet med et mylder av studenter og tomhet skrevet i mange ansikter.

Flyvebladet, som er utgitt av en kristen gruppe, fortsetter:

* Vi vet at fattigdom, undertrykkelse, rasisme og sosial urettferdighet er symptomer på grunnproblemet: Den menneskelige egoisme, som er et resultat av adskillelse fra Gud.

* Vi vet at ethvert forsøk på å befri menneskene fra sosial og økonomisk tvang, er for overfladisk hvis det begrenser seg til en forandring av de sosiale og økonomiske strukturer. Egeninteressen blir bare forskjøvet, mennesket er fremdeles det samme: Fattigdom, utbytting, overlegenhet, hat og misunnelse opptrer bare med nye masker og i nye roller. Enhver revolusjon som ikke tar hensyn

Et panel med representanter fra fire kontinenter taler til berlinerne.

"Det som interesserte meg"

Thomas Diebold (25) er vaskekte berliner. For øyeblikket studerer han ved Berlins tekniske universitet for å bli yrkesskolelærer. Med sin kone Ingrid har han en hyggelig leilighet i Berlin-Steglitz. Ikke altfor langt unna ligger Grünewaldparken, hvor han trener. Thomas har vært Berlins junior-mester i fem-kamp, og holder seg i form.

Før han begynte på universitetet gjorde han ferdig sin lære som verktøymaker. Kontakten

med industrien fikk ham til å tenke. Han følte ofte at han ble behandlet mer som en brikke enn som et menneske. På universitetet ble han tiltrukket av dem som forlangte kapitalismens avskaffelse og mer medbestemmelsesrett for alminnelige mennesker.

«En dag tok jeg del i et svært demonstrasjonstog. Vi tok særlig sikte på de bydeler hvor mange arbeidere bor. Underveis fikk jeg øye på en liten motdemonstrasjon. Jeg kjente igjen en jeg hadde gått i lære sammen med. Nysgjerrig pluk-

ket jeg opp et flyveblad de delte ut, hvor hovedtanken var at en forandring av strukturene og en forandring av menneskene måtte gå hånd i hånd. Jeg ble interessert, både fordi de hadde mot til å stille opp og av innholdet i flyvebladet.»

Ingen grunn til håpløshet

Resultatet var at Thomas kom til en student-konferanse for Moralsk Opprustning i Paris i 1972. Den turen innledet

Håp ...

Forts. fra forrige side

til det, vil stivne i reaksjonær undertrykkelse.

* Vi vet at Jesus Kristus er forutsetningen for at mennesket kan bli befridd fra sin selvopptatthet og atskillelse fra Gud. Alle mennesker som bevisst åpner seg og lytter til Hans informasjon, kan oppleve Jesu Kristi realitet.»

Stor åpenhet

Under titelen «Änderung in Menschen — Hoffnung für die Welt» (Forvandling i mennesker — håp for verden) har vi et offentlig møte for Moralsk Opp-

rustning. Klaus Schütz, Berlins regjerende borgermester, står som beskytter for begivenheten. Plakater på alle undergrunnsstasjoner gjør det kjent.

Ca. 20 taler. De fleste er unge europeere i 20 års-alderen. Men det er også et sosial-demokratisk parlamentsmedlem fra Bonn og en fransk borgermester. En ung fransk pianistinne er kommet hele veien fra Paris for å spille to stykker av Chopin. Det er hennes bidrag

Det som sies er enkelt: Historien om hvordan mennesker har funnet mening og retning i livet, og gjennom lydighet mot Guds ledelse bidratt til å løse sosiale og politiske problemer.

Blant publikum sitter en reporter fra Sender Freies Berlin, Vest-Berlins kringkasting. Resultatet blir et 15 minutter program om Moralsk Opprustning under titelen «Håp kontra data-maskin-prognoser».

Etter møtet treffer jeg to studenter jeg tidligere hadde møtt på Det tekniske universitet. De hadde slått meg som nokså kyniske, og jeg er spent på deres reaksjon. De er ikke bare interessert, men vil vite hvordan de kan hjelpe til. Det er det samme med mange andre blant publikum. Sjelden har jeg opplevet en større åpenhet. Og grunnen er — man ser håp.

G. G.

et nytt kapittel i hans liv. Han ble forsonet med sin far, som han lenge hadde hatt et bittert forhold til. Og han satset alt da han var ærlig med universitetsmyndighetene om en sak som kunne ha kostet ham hans studieplass. Da den europeiske aksjons-gruppen for Moralsk Opprustning kom til Berlin i oktober, sto han og hans kone som to av de ansvarlige for hele arrangementet.

Jeg benyttet anledningen til å stille Thomas noen spørsmål:

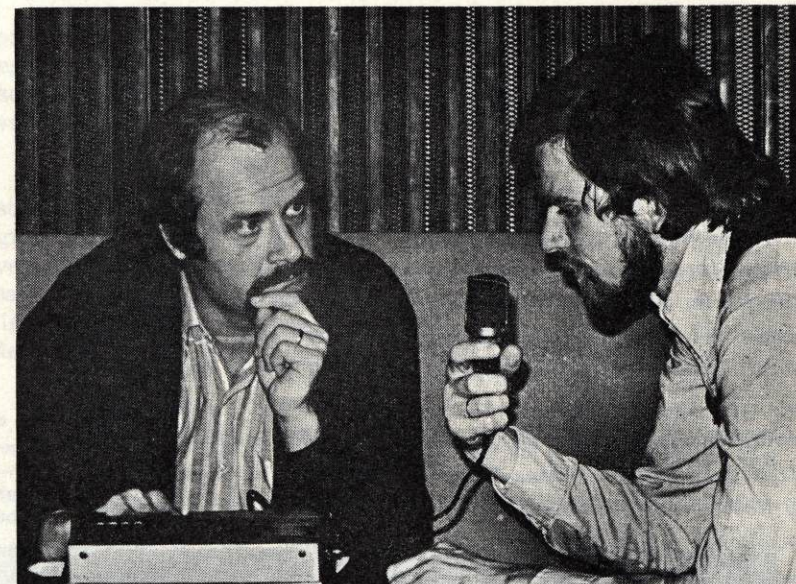
— Hva interesserte deg ved MRA?

— At det skulle være mulig for meg å finne ut hva Guds plan for mitt liv er. At dette overhodet er en realitet, at Gud kan si en hva en skal gjøre. Det er ingen grunn til håpløshet hvis den enkelte under Guds ledelse kan bidra til å løse konkrete problemer, også i samfunnet som helhet, uten at det gjenstår en rest av bitterhet.

Fordi man er ærlig

— Hva betyr «forvandling» rent praktisk for deg?

— Forvandling er en permanent utfordring. Daglig må man være beredt til å spørre seg selv hvilke mål man egentlig tjener. Er det å utbygge min egen makt, tilfredsstille min forfølgelse og grådighet, eller å leve slik at samfunnet får noe igjen for det?

Thomas Diebold (t.h.) intervjuet av Radio Freies Berlin.

Det er avgjørende hva man bruker tid og energi på. Det viktigste, synes jeg, er å vinne venner på basis av ærlighet og uselviskhet, for at vi sammen kan handle konstruktivt. Slike vennskap blir ikke til fordi man kan vise sin styrke, men fordi man er ærlig om sin svakhet og er rede til å se hvor en selv må begynne for å forandre samfunnet.

— Hvilke oppgaver ser du foran deg?

— Først og fremst vil jeg holde kontakten med dem jeg er blitt kjent med rundt om i byen,

og stå til disposisjon for samtaler og informasjon.

Arbeidsklima

Som et bidrag til den innholdsmessige diskusjon i seminarene på universitetet, forsøker jeg i praksis og teori å gjøre det klart hva en forvandling i mennesker betyr. Jeg deltar også i mange mindre arbeidsgrupper, og vil gjerne bidra til å skape et godt arbeidsklima, med tilsvarende gode arbeidsresultater.

Kampen om et lands samvittighet

«Gi Sør-Afrika seks måneders frist ved ikke å gjøre vår vei vanskeligere enn den allerede er,» ba statsminister Vorster den 4. november.

«Allerede innen Sør-Afrika ble ekskludert fra motene i FNs generalforsamling i forrige uke åpenbarte det seg en forbløffende forandring i holdningen blant landets hvite makthavere,» lød innledningen til en to siders kjempeartikkel av David Holden i «Sunday Times Weekly Review» av 17. november. En besøkende i Sør-Afrika pendler mellom håp og oppgitthet, skriver han. Men sør-afrikanerne stiller idag spørsmål om systemet som ikke er blitt stilt før.

«I historiens lys vil halvhjertede offisielle løfter om forandring som ytes under press, nødvendigvis lyde lite overbevisende. Bare radikal handling synes tilstrekkelig. Og likevel — i et land som har blomstret så lenge på overbevisningen om at alle andre misforstår, vil bare erkjennelsen av muligheten for at man har gjort feil, hvor haltende og ufullstendig den enn er, i seg selv være en forbløffende forandring.»

Kan så de mange dyptgående og gjennomgripende forandrin-

ger som trengs, komme i tide?

«Kan han (Vorster) eller noen andre klare det? Erfaringen sier et grimt nei. Håpet sier, svakt, at det MÅ gjøres . . . Selv om vi sannsynligvis ikke vil se den endelige avgjørelsen i løpet av Vorsters seks måneder, er vi opplagt på vei til å overvære den mest avgjørende kampen om et lands samvittighet som noen gang har funnet sted i det moderne Afrikas historie.»

Og samvittighetskampen er i full gang. Boer-presten George Daneel, som i sommer ble angrepet i nasjonalistenes hovedorgan i Sør-Afrika for sine synspunkter, kom for et par dager siden med følgende erklæring til synoden for den hollandsk-reformerte kirken. (Hans utfordring er betydningsfull ikke minst fordi tenkningen innen den hollandsk-reformerte kirken har legitimert og gitt det ideologiske grunnlaget for apartheid-politikken.)

George Daneels erklæring

Vårt lands fremtid ligger i vektskålen. Forandringer er uunngåelige. Spørsmålet er hva slags forandringer det vil bli, en frivillig forandring som re-

sultat av anger og bot, eller voldsomme forandringer ved maktbruk.

Imidlertid bør frykten aldri være hovedmotivet til å rette på det som er galt. Vi må gjøre det fordi det er Guds ønske og fordi vi er Kristi etterfølgere. Vårt forhold som hvite til de svarte må baseres på Guds bud: «Elsk din neste som deg selv.» Det gjelder ikke bare enkeltindivider, men også samfunnet.

Bundet av tradisjon

Ta apostelen Peters tilfelle. Han var kommet et langt stykke på vei i sin kristne erfaring, et menneske fylt av Den hellige ånd. Likevel var han som jøde dominert av fordommer og overlegenhet overfor mennesker av andre raser. Han var fremdeles bundet av jødisk tradisjon. I den tilstanden kunne ikke Gud bruke ham til å bringe Kristi budskap til den romerske kapteinen Kornelius. Det måtte komme en radikal forvandling i hele hans holdning. Den forvandlingen fant sted som følge av en visjon Gud ga ham, og han gikk inn i Kornelius' hus da han hadde lært at Gud ikke gjør forskjell på folk.

Fordommer og overlegenhet overfor svarte mennesker er også noe som vi hvite i dette landet er vokst opp med. Det er blitt del av vår tenkning og livs-

stil, og det kan vi ikke noe for. Men likevel gjør det oss ikke mindre skyldige foran Guds ansikt, for det skaper splittelse og bitterhet og hindrer oss fra å behandle andre raser med den kjærligheten som Gud krever av oss.

Selvfølgelig trenger afrikanerne like meget som vi å bli annerledes. Men skriften lærer

oss å fjerne planken fra vårt eget øye først, så vil vi kunne se skikkelig hvordan splinten i vår brors øye kan fjernes.

Sør-Afrikas fremtid er for en stor del avhengig av i hvilken grad vi er i stand til å bygge vennskap, gjensidig tillit og samarbeid mellom de forskjellige rasegruppene i dette landet. Det er av grunnleggende

betydning. Vi kan ikke tillate at vår afrikaner-stolthet hindrer oss i å søke i vårt eget hjerte og be Gud bringe den totale forandringen i forholdet menneskene imellom som vårt samfunn trenger. Hvis vi adlyder Gud slik sankt Peter gjorde, selv om det bryter med vår tradisjonelle livsstil, kan vi betros vår egen og alle rasers fremtid i Hans hender.

P. Q. Vundla, kjent svart nasjonalistleder fra Johannesburg, la ikke fingrene imellom når han fikk det hvite lederskapet — eller det kommende lederskapet — i tale. Bildet nedenfor ble tatt i 1963, da han ble omringet av studenter fra det kjente boer-universitetet Stellenbosch, etter en tale han holdt i Stellenbosch rådhus.

Nytelse — eller glede

Av Ingeborg Ekman, Stockholm

Et eller annet sted i velstands-utviklingen har vi tydeligvis begått en skjebnesvanger feil. Ikke bare politikerne, men vi alle. Vi kan ikke på noe tidspunkt ha gjort det klart for oss selv hva den egentlige målsettingen er, ettersom vår glede ikke vokser i takt med de materielle forbedringene. Og enda var det *gleden* som var meningen med det hele. Frihet, likhet, helse og trygghet er ingen mål i seg selv, bare forutsetninger, etapper på veien. Folkebevegelsenes entusiastiske pionerer så dem nok slik. Bortenfor de hardt tilkjempede menneskelige rettighetene skulle alt folket gå videre mot den livets kilde som heter glede.

Den store feilen var at vi gjorde det lett for oss selv og valgte nytelsen istedet for gleden. Vi burde aldri ha forvekslet dem. De er ikke i slekt med hverandre engang! Tvertimot, de er hverandres fiender. Derfor er denne julen 1974, som skulle være en gledens fest, full av all slags menneskelig nød, også i velferdslandet.

Vitser om whisky

Sitt en kveld og se svensk TV med vekslingen mellom nyheter, sosialdebatt, film, lege-spørsmål, matråd, miljøreportasje, underholdning. Vi forledes til å tro at programmene er varierte og vekslende, men egentlig er det samme tema det hele. Filmens ansvarsløse seksualitet

går over i hjelpeløse programposter om skilsmisser, aborter, selvmord. En lege beskriver hjerteinfarkt og leverskader like før de runde matglade gir nye tips om krydder, og underholdningskjendisen slår vitser om whisky. Inflasjonen dominerer nyhetssendingene, som så rapporterer om alles selvfølgelig krav på høyere inntekter.

Å «realisere»

Vår streben etter makt, status og all annen form for overlegenhet er også nytelseslyst. Men vi bruker finere ord, som farlig blander begrepene og forvirrer mange: Vi sier «realisere seg selv». *Gleden*, den kommer når vi «realiserer» andre, når vi lever for at de nærmeste og alle vi møter skal bli hva de innerst inne er ment å være. Det blir også en mye større kvantitet av «realisering» på den måten. En grunnbehandling av meg selv hos en psykoanalytiker tar minst tre år og koster tusenvis av kroner, alt mens selvpoptattheten vokser. Prisen for min innlevelse i andre er riktignok en besværlig og stadig gjentatt beslutning om et uselvisk liv som dessuten tvinger til ydmykhet, ettersom det er umulig uten Guds hjelp. Men resultatene viser seg daglig, med en smittsom spredning av «realiserte» og i sin tid skapende begavelser.

Kall nå ikke dette for puslete privatmoral. Hver eneste eks-

pert på verdens-forsyning og fred vet idag at problemene er moralske, med begynnelse i det private. *Jeg* kan starte forvandlingen. Fra og med nå.

Vi kan ta kvinnebevegelsen som eksempel. Når kvinnene endelig har fått de fundamentale rettighetene som jeg har nevnt tidligere, og har frihet til å velge livsform, er det uhyre viktig hvordan og med hvilke motiver de velger. Hevn for tidligere undertrykkelse, lyst til å konkurrere og beherske, kan være nytelse en tid, men gir ingen glede. La oss hoppe over revansjens triste stadium og gå direkte inn i interessen for andres behov. Den kvinnelige gleden er nemlig noe aldeles spesielt og umistelig. Mann og barn kan ikke blomstre og modne uten den. Det land er fattig hvis kvinner ikke har tid og råd til godt humør. Og hva hjelper det en kvinne om hun vinner hele verden men tar skade på sin sjel?

Realiseringen av andre, dette å gi av seg selv, er en stor hemmelighet som vi kanskje aldri får forklaring på. Hvorfor fortsetter martyrer av forskjellige slag å være så tiltrekkende og utfordrende? De som betaler uselviskhetens pris blir betrodde mennesker. (Men betrodde av alle, ikke bare én gruppe eller klasse.)

Tilhører uselviskheten selve skaperordningen? I så fall kan vi få være med på den største av alle «realiseringer». Guds plan for verden.

Åpne dører

— en førjulsfest

Vi har vært i bryllup i Stockholm, ingen dagligdags affære. «I all verden, forekommer slikt noe fremdeles da?» spurte ekspeditøren i en forretning da han hørte hva vi skulle være med på.

Enkelte finner det riktignok mer fordelaktig skattemessig nå, å gifte seg. Men nyfikenheten hos de unge parene som var til stede, viste at det var noe sjeldent man var vitne til. «Hvorfor har de ikke flyttet sammen forlengst, da?» spurte én ung pike naivt-aggressivt. Hun ble mildt irettesatt av en noe eldre kusine, som tydeligvis visste mer om livets mangfoldigheter.

Festen var sjelden etter alle målestokker. Bruden og hennes mor hadde forberedt maten og tenkt igjennom alle detaljer i dagevis på forhånd. Gode venner dekket bord, arrangerte blomster, la opp et førsteklasses høytalersystem slik at til og med et par syke ovenpå kunne følge med i alt sammen.

To smårollinger som egentlig slett ikke skulle vært med nede hos gjestene, dukket ganske mystisk opp på fanget til henholdsvis brud og brudgom, og der ble de sittende. Ordet bryllup kommer alltid til å bety glitrende fest for de barna. Blomstene, lysene. Lange og kort-korte kjoler i utrolig stilkaos — å la livsstilen 1974.

Venner av både brud og brudgom trakk frem muntre felles minner fra kuffert-tilværelse på

reiser i mange land. Det passet ekstra bra med et Frøding-dikt om hvordan du lærer å *leve uten det du mangler*. (Dagens brudepar satset ikke på sikkerhet i fast bopel, status eller oppsamling av ting.)

To gebrekkelige sykler

«Dette vil hun leve på resten av livet,» sa brudgommens mor om sitt andre barn, en sterkt handikappet voksen datter. Glade hvin midt i festen var hen-

nes måte å uttrykke seg på. Men hun var selvfølgelig til stede.

«Kanskje gleden vil åpne dører som har vært lukket lenge?» Tanken fór gjennom en som et lynglimt.

Brudeparet skulle avsted. Stor munterhet: To gebrekkelige sykler sto oppstilt utenfor — med skriftlig beskjed om hvor de ville finne «neste post».

Noe vaklende først, men så bar det i stil ut porten og oppover veien, ut i fremtiden.

L. M.

STJÄRNSKOTT

Av Gerd Jonzon

Stjärnbilder ändras från dag till dag den som var känd igår är borta idag nationernas klippbok saxar rubriker av annat slag

Heliga energi kom som ett stjärnskott, du till jordens arma millioner de väntar ju på ett under av osjälvisk omsorgsplanering i detta förtvivlade nu

Mörkaste mulna natt låt oss få se stjärnan från Betlehem lysa och le varm och beständig och störst i konsten att ge

klippet

Jeg tror for min del at kravet om ideologisk klarhet og etiske begrunnelser i politikken vil tilta i fremtiden. Men hvis det er riktig, vil det også etter hvert fremstå som helt nødvendig for de politiske partier i større utstrekning å stille spørsmål om hva som er riktig og hva som er galt, enn hva som er hensiktsmessig. Dette betyr igjen at de politiske partiene må skaffe seg verdinormer som de kan utlede svar av om hva som er rett, og hva som ikke er rett. Etter min oppfatning er dette i dag en utfordring til alle partier...

Den vesentligste og kanskje gledeligste endringen er at den pragmatiske tenkning er blitt avløst av krav om større ideologisk klarhet hos de politiske partier. Det er ikke lenger slik at det bare er resultatene som teller og avgjør om en politikk er rik-

tig eller gal. Det er bent fram blitt slik at særlig yngre mennesker krever etiske begrunnelser også av politikerne og for politisk gjerning.

Stortingsmann Kåre Kristiansen i Trontaledebatten 15. oktober 1974.

Moralsk Opprustning er i grunnen et misvisende navn. Moralsk og Åndelig Opprustning ville være bedre, for troen på at mennesket kan bli annerledes bare ved Guds hjelp er fundamentet for bevegelsen.

Moral er jo intet gode i seg selv. De mennesker som har opparbeidet seg visse dyder, bruker ofte sin moralske overlegenhet til å herske over sine omgivelser. De bevegelser som med sine moralsystemer når maktposisjoner i samfunnet, er

ofte de som iherdigst tyranniserer menneskeheten. Hverken Kirken, kommunismen eller nazismen slipper unna denne dom.

Stiller man seg inn under høye moralnormer, og forsøker man å etterleve dem, så kan man lære noe vesentlig om sin menneskelige natur — vel å merke hvis man er ærlig. Den samme lærdom kan man finne ved å pålegge seg umoralens nådeløse justis.

I 1950 var jeg i India med Frank Buchmans team. En hel uke, fra morgen til kveld, satte Buchman seg fore å åpne våre øyne for den menneskelige natur. Kvintessensen i lærdommen var at i våre drifter ligger viljen til å beherske verden og å dominere våre medmennesker...

Meget av den naiviteten som statsmenn og politikere viser overfor totalitære regimer, grunner seg på at de ikke forstår den rolle åndskreftene spiller.

Victor Sparre i boken «Stenene skal rope», Tiden Norsk Forlag.

Forts. s. 14

Kort nytt

SVART LEDER TALER I RHODESIA

«ANC-leder oppfordrer hvite til å bli i Rhodesia,» lød overskriften til en notis i *The Times*, London, 23. november. Avisens korrespondent refererte fra en lunsj i Salisbury, der en appell fra dr. Eliott Gabellah til en overveiende hvit forsamling vakte oppsikt. Dr. Gabellah, visepresident i organisasjonen African National Congress, anmodet de hvite om å bli i landet nå når «uunngåelige forandringer» er i ferd med å komme. Enten ville det bli en fredelig ordning gjennom en full konstitusjonell konferanse, eller en opptrapping av fiendtlighetene, sa han.

Dr. Gabellah hevdet gjentagne ganger at de svarte har akseptert at Rhodesia også er de hvites hjem, og at ANC ønsker et samfunn hvor hudfargen ikke er den avgjørende faktor, skriver *The Times*.

I forrige nummer av Ny Verden refererte vi en tale av dr. Gabellah i Caux i sommer

PORTUGAL

I hele oktober måned, mens politiske omveltninger rystet Portugal, ble MRA-filmene *Orkanen*, *Frihet* og *Menn fra Rio* vist kontinuerlig i og omkring Lisboa. En katolsk prest som så en av filmene i Mocambique tidligere i år, arrangerte en del av programmet. En gruppe brasilianske havnearbeidere besøkte Portugal som et ledd i aksjonen.

CAUX

Konferansesentret vil være åpnet fra og med den 20. desember. Aksjonsgruppen som har vært i arbeide forskjellige steder i Europa de siste månedene legger blant annet opp et seminar for unge.

GÖTEBORG

I de siste ukene har Sveriges radio spilt sanger fra LP-skiven *Water for a Thirsty Land* fra MRA Productions, London, i programmet «Til glede». Platen ble presentert som en produksjon av unge fra mange land.

HUMORISTISK

Den britiske forfatteren Garth Lean ble intervjuet av BBC radio London, Capital Radio, London Broadcasting og BBC Wales i anledning utgivelsen av boka *Good God, it Works! Sunday Telegraph* beskriver boka som «en ekte og oppriktig beretning om 'eksperimenter i tro' og 40 års erfaringer med Oxfordgruppen og Moralsk Opprustning. Leans tenksomme og humoristiske minner gir en overbevisende forklaring på hva han og hans medarbeidere siktet mot...»

Klippet...
Forts fra side 12

Sort teologi må imidlertid vogte sig for at lade det, at «Gud er på de undertryktes side» betyde det samme som «de undertrykte er på Guds side». Ifølge bibelen er der intet fortjenstfuldt ved at være undertrykt eller fattig. Det er på grund af Guds nådige kærlighed,

at Han tager deres parti og handler for at befri dem...»

«Der er nogle sorte teologer, der synes at sætte lighedstegn mellem menneskelig kærlighed og Guds. De siger, at hvis Gud er på den undertryktes side, så kan han ikke samtidig elske undertrykkeren.

Her er den sorte mand i fare for at fremhæve en synd — undertrykkende diskrimination — over alle andre og sende dem til himlen, som ikke øver den, og dem til helvede, som øver den...»

«Jesus Kristus er de kristnes eneste grundvold. Sorte såvel som hvide mennesker har deres del i menneskelig ulydighed og ingen af parterne kan tale eller handle, som om han intet ansvar har for det onde, der er i verden.»

Biskop Alpheus Zulu om «Sort teologi», oversatt til dansk i tidsskriftet «Pro Veritate». Biskop Zulu er en af presidentene for Kirkenes verdensråd og anglikansk biskop i Zulu-land stift, Sør-Afrika.

Når snørydding blir mer enn mosjon

La Jacobsen Imperial snøfreser hjelpe Dem.

2 modeller:
7 eller 8 HK,
65 eller 75 cm
arbeidsbredde.
Startsikker.
Effektiv.
Lettvint.

Spør etter
Jacobsen hos

Reinhardt Maskin A-S
4601 Kristiansand S
Avd.: Østre Aker vei 101
Oslo 5

Bruk
kvalitetsprodukter
fra

A S SABA

ACEROLA PLUS

Naturligt C-vitamin

från Acerola Körsbär, Nypon, Svarta Vinbär och Paprika.

Acerola Plus tillverkas i tropikerna. Acerola Körsbär växer i Västindien. Frukten är 28 gånger rikare på C-vitamin än apelsin.

Redan 1945 lade professor Asenjo fram de vetenskapliga bevisen om fruktens enastående höga C-vitaminhalt.

ACEROLA PLUS säljs som tabletter och instantdryck i HÄLSOKOSTAFFÄRERNA.

Goda tuggbara tabletter i förpackningar om 50 st, 100 st, 250 st och 750 stycken. C-vitamin-halt 100 mg per tablett. Finns även i starkare dosering 300 mg och 500 mg per tablett.

Som instantdryck osötad 2000 mg per tesked och sötad 1000 mg per tesked.

JUST NU SÄLJS ACEROLA PLUS om 40 tabletter och 100 tabletter på TREVLIGT PRESENTGLAS. LÄMPLIG JULKLAPP. Pris 40 st 8.90 — 100 st 15.70.

IMPORT. Naturprodukter. Storgatan 4 - 703 61 Örebro, tel. 019/18 33 60. Även postorder expedieras — om inte Acerola Plus finns på er plats

BÅTPLANER?

Rådspør

Båt-PONTUS

Gøteborgs

Frihavn

Tel: 51 07 04

Båt
PONTUS